

“Present คือ ปัจจุบันหรือของขวัญ

เพราะฉะนั้น ของขวัญของชีวิตเราคือ ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด”

พ.อ. (พิเศษ) รศ.นพ.สามารถ นิธินันท์
นายกสมาคมโรคหลอดเลือดสมองไทย

แรงบันดาลใจในการเลือกศึกษา ทางด้านโรคหลอดเลือดสมอง

แรงบันดาลใจในการเลือกเรียนแพทย์มาจากคุณพ่อ ท่านเป็นวิศวกร จำได้ว่าตอนเด็กอายุ 7-8 ขวบ คุณพ่อให้ชินแสคู่มือ ชินแสบอกอนาคตจะเป็นคุณหมอทางสมอง เป็นหมอผ่าตัดสมองที่มีชื่อเสียง และคุณพ่อก็บูดย้ำตลอดว่า ชินแสบอกจะเป็นหมอทางสมองที่มีชื่อเสียงเลยฝังอยู่ในหัว เป็นตัวกระตุ้นในใจเรามาตลอด อาจเป็นสิ่งที่หนึ่งลึก ๆ อยู่ในใจเหมือนกัน คุณพ่อบอกว่าวิชาชีพแพทย์จะช่วยเหลือคน ได้บุญ และมีคนนับถือ ยกมือไหว้ เป็นอาชีพที่มั่นคง แม้ไม่ร่ำรวยแต่ไม่อดตาย ท่านจึงผลักดันให้ผมเรียนแพทย์ พอมาถึงว่าจะต่อสาขาไหนดี ตอนเป็นนักเรียนแพทย์ที่วิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ขอวิชาประสาทวิทยาพื้นฐาน ได้เรียนกายวิภาคของสมองและไขสันหลัง หลังเรียนจบเป็นแพทย์ใช้ทุนทำงานอยู่ต่างจังหวัด ได้เห็นคนไข้อัมพาตช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ เราก็คิดว่าทำอย่างไรถึงจะทำให้เขามีโอกาสดีขึ้นได้บ้าง ก็เลยไปเรียนต่อทางด้านนี้ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เรียนจบไปอยู่ที่โรงพยาบาลอานันทมหิดล จ.ลพบุรี คนไข้อัมพาตมีมาก รักษาแล้วมีคำถามอีกมากมายที่ตอบไม่ได้จึงอยากทำงานด้านวิจัยบ้าง ได้ย้าย

Expert Focus เป็นคอลัมน์จากการสัมภาษณ์ทัศนคติ มุมมอง แบบแผนการดำเนินชีวิตของแพทย์ต้นแบบในสาขา โดยมุ่งหวังให้เนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์เป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อยสำหรับแพทย์รุ่นใหม่ในการประกอบวิชาชีพ ทั้งนี้ แพทย์ท่านใดสนใจเสนอชื่อ สามารถติดต่อแจ้งชื่อได้ที่เจ้าหน้าที่กองบรรณาธิการ ตามรายละเอียดหน้าสารบัญ

กลับมาเป็นอาจารย์ที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า จึงสนใจการทำงานด้านวิจัย ไปเรียนต่อหลักสูตรระดับวิทยาคณินิกานานาชาติ (INC-LEN) ที่คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มาทำทางด้านการวิจัยด้วย ทำเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนไข้หลอดเลือดสมอง ตอนนี้มีโอกาสได้ทำวิจัยหลายเรื่องทั้งในประเทศและร่วมมือกับต่างประเทศ พยายามผลักดันให้งานวิจัยด้านโรคหลอดเลือดสมองในของไทยก้าวสู่ระดับโลกให้ได้

ความภูมิใจและความสำเร็จที่ผ่านมา

เรื่องแรก เราทำให้คุณพ่อภูมิใจ เพราะท่านฝันไว้ว่า อยากให้เป็นแพทย์ เราทำให้เขาได้ ส่วนลึกในใจไม่อยากเป็นแพทย์ อยากเป็นนักวิทยาศาสตร์ อยากคิดค้นอะไรใหม่ ๆ ฝันอะไรใหม่ ๆ แต่พอบอกว่าเป็นแพทย์ดีกว่า เรื่องที่ 2 เป็นความรู้สึกสบายใจและภูมิใจที่ช่วยแก้ปัญหาให้คนไข้ เมื่อคนไข้ดีขึ้นหรือหายจากโรคก็จะผูกพันกับเรา รวมไปถึงครอบครัวคนไข้ด้วย เรื่องที่ 3 การได้ถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่หมอรุ่นน้อง คือทุกวันนี้เรายังมีความสุขอยู่กับการถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษาแพทย์ เราอยากให้เราสนุก มีความรักในวิชาที่เขาอยากจะได้เรียน

ในส่วนของบริษัทนายทนายสมมาตร ไม่ได้ถือเป็นความภูมิใจแต่เป็นภาระความรับผิดชอบ

เหมือนหมวกอีกใบหนึ่ง ซึ่ง ศ.นพ.นิพนธ์ พวงวรินทร์ ท่านเป็นอาจารย์ของผม เป็นผู้ที่มิวิสัยทัศน์ และมองเห็นว่าสมาคมประสาทวิทยามีมานานแล้ว น่าจะมีสมาคมที่เฉพาะทางขึ้นเช่นเดียวกับนานาชาติมาประเทศไทย สมาคมโรคหลอดเลือดสมองไทยจึงถือกำเนิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ครบ 10 ปีพอดี ก็มีการสร้างความสัมพันธ์กับนานาชาติมากขึ้น ตอนนี้อาจารย์ได้เห็นสถิติของคนไข้ล้มพาดและยอมรับว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาระดับชาติ ทางสมาคมประสาทวิทยา และสมาคมหลอดเลือดสมองไทยก็ไปร่วมกันทำโครงการ stroke fast track หรือทางด่วนล้มพาด ซึ่งทำมา 3 ปี เข้าสู่ระยะที่ 3 ซึ่งมีสมาคมวิชาชีพหลายแห่งมาร่วมกัน ขอยกเครดิตให้ ศ.พญ.นิจศรีชาญณรงค์ สุวรรณเวลา เป็นคนที่ทำเกี่ยวกับการให้ยาลดไขมันเลือดเพื่อป้องกัน หรือรักษาเมื่อเกิดล้มพาดเป็นคนแรก ควบคู่กับการมี stroke fast track คือการมีหอคนไข้ล้มพาดที่เรียกว่า stroke unit ปัจจุบันเรามี stroke unit มากกว่า 15 แห่ง ทั่วประเทศ

ปัจจัยที่เป็นที่มาของความสำเร็จอันนำมาสู่ความภูมิใจ

ผมว่าน่าจะเกิดจากเราเป็นคนที่มีประนีประนอม ต้องมองทั้งข้างบนคือผู้ใหญ่กว่า และข้างล่างคือลูกน้อง ผู้ร่วมงาน และที่สำคัญคือ ประสานทุก ๆ ฝ่ายให้คนช่วยกัน ถ้ามีคนที่มีประสบการณ์มากกว่าแนะนำอะไรมาเราจะรับฟัง ขณะที่คนรุ่นใหม่จะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง แต่การเชื่อมั่นอย่างเดียวโดยไม่มีประสบการณ์ ถือว่าเป็นอันตราย บางทีนำมาซึ่งความยุ่งยาก วัฒนธรรมของคนเอเชียมันดีตรงที่ว่าเราฟังผู้ใหญ่แล้วนำมาปรับใช้สิ่งสำคัญที่สุดทำอะไรต้องดูทั้งบนและล่าง การทำอะไรก็แล้วแต่ถ้ามีโอกาสอยู่บนแล้ว หมายถึง เป็นผู้บริหาร ต้องดูล่างด้วยเสมอ ต้องเป็นคนกลางที่ดี แล้วจะมีความก้าวหน้าในชีวิต เป็นผู้รับฟังที่ดี ไม่โกรธหรือหงุดหงิดง่าย จะทำให้คนเข้ามาหาและช่วยเหลือในทุก ๆ โอกาสที่ทำได้

กว่าจะถึงวันที่ประสบความสำเร็จจนทุกวันนี้ เื่ออุปสรรคอะไรบ้าง และเอาชนะไปได้อย่างไร

มี 3 เรื่องในความเห็นคือ ต้องมีภาวะผู้นำ กล้าเสี่ยง กล้ารับผิดชอบ ต้องมีทักษะในการประสานและต้องมองอุปสรรคให้เป็นโอกาส ขอเสริมว่า บางครั้งการทำอะไรไม่รอบคอบ รีบร้อนเกินไปไม่สำเร็จ ต้องทำเบื้องหลังทำข้างหลังและทุกอย่างจะไปเรียบร้อย การเป็นผู้นำไม่จำเป็นต้องอยู่ข้างหน้าแต่คอยประสานเล็ก ๆ คอยผลักดัน ทุกอย่างก็อาจจะดำเนินไปด้วยดีและสำเร็จราบรื่น

อย่างโครงการที่เราทำกับ สปสช. คือ stroke fast track ต้องบอกว่า เริ่มต้นด้วยความยากลำบากพอสมควร ทางสำนักงานหลักประกันสุขภาพ

ก็อยากให้เราเริ่ม แต่ก็มียุโรปสรรคอยู่ตรงที่ว่าความเชื่อใจในแต่ละหน่วยงาน เนื่องจากเราไม่ได้สนิทกับเขา ไม่ได้ทำงานกับเขามาก่อน ทุกคนก็จะ protect ตัวเองไว้ในระดับหนึ่ง ประกอบกับมีค่าใช้จ่ายสูง อาจไม่ได้เงินคืนตามที่ต้องการ ก็มีหลายประเด็นที่ทำให้แต่ละคนไม่อยากจะร่วมมือกัน ความท้าทายของเราคือการประสานทุกหน่วยงาน เริ่มจากโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า เซ็น MOU กับ สปสช. เป็นเจ้าแรกเพื่อให้เพื่อนทั้งหลายที่ทำงานร่วมกันเห็นเสร็จแล้วผมก็ไปคุยกับผู้อำนวยการของโรงพยาบาลสัก 5-6 แห่ง ที่เป็นโรงพยาบาลนำว่าโครงการนี้ เป็นโครงการที่มีข้อดีอย่างไรในทุก ๆ ด้าน ผู้อำนวยการในขณะนั้นท่านก็ยินดีที่จะเซ็น ความร่วมมือ MOU กับ สปสช. พอมีคนที 1 ก็มีคนที่ 2, 3 และทุกคนก็ยินดีให้ความร่วมมือ

ท้ายเวลาได้ อยากไปแก้ไขเรื่องอะไร

อยากเพิ่มมากกว่า อยากศึกษา คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการนำมาใช้กับคนไข้ อย่างบางทีเขาจะมีแผนก research & design อยากมีตรงนี้ขึ้นมาในตัวเรา อยากมีอะไรที่เป็นนอกแบบวิจัย พัฒนาไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ เป็นคนก็ได้ อยากทำเพิ่มให้ชีวิตมากกว่านี้สักหน่อย ถ้าเรามีอีกสักนิดจะดูดีกว่า

บุคคลต้นแบบในการดำเนินชีวิตหรือการทำงาน

คนแรก ศ.นพ.นิพนธ์ พวงวรินทร์ เป็นแบบอย่างในการเป็นอาจารย์ที่ดี มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนเองอย่างแท้จริง คนที่สอง ศ.นพ.อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ ไม่ได้สอนโดยตรง แต่ยกย่องอยู่ในใจว่าเป็นต้นแบบของประสาทแพทย์ สำหรับตัวเองบางครั้งถ้าเจออุปสรรค เรานึกถึงผู้ใหญ่ที่เราให้ความเคารพว่าหากเจอปัญหาท่านสามารถฟันฝ่าสิ่งเหล่านี้มาได้ ทำให้เรามีแรงฮึดที่จะทำงานต่อ อีกท่านหนึ่งที่ผมขอกกล่าว ณ ที่นี้ คือ ศ.นพ.ประสพ รัตนากร ได้อ่านหนังสือที่เรียบเรียงจากปาฐกถาของท่านในหลาย ๆ โอกาส และได้พบท่านบ่อยขึ้นในระยะหลัง ๆ เพราะ ศ.พญ.ดิษยา รัตนากร บุตรีของท่าน ได้ร่วมงานกันทั้งในสมาคมโรคหลอดเลือดสมองไทย และมูลนิธิ ศ.นพ.ประสพ รัตนากร ชอบแนวความคิดและสิ่งที่ท่านได้ทำไว้ให้แก่ประเทศไทย ทำให้เห็นว่าเรายังมีสิ่งที่จะต้องทำอีกมากทีเดียว

สิ่งที่ต้องขอบคุณเสมอคือ ครอบครัว ซึ่งมี ส่วนช่วยเป็นกำลังใจอย่างมาก เราเป็นแพทย์ จบมาไม่ได้ทำคลินิก เลี้ยงลูกกับภรรยา พอเขาโตขึ้นก็เป็นความฝันของครอบครัว

เรามีทั้งอาจารย์ที่คอยช่วยเหลือเรา มี ครอบครัวสนับสนุนเราและเพื่อน ๆ ลูกน้อง ทำให้เราทำงานและไม่เบื่อ ทำงานได้เรื่อย ๆ

คติหรือหลักการที่ยึดถือ ในการดำเนินชีวิต

มี 2 เรื่องคือ หนึ่ง ไม่ขำน้อง ไม่ฟ้องนาย ไม่ขายเพื่อน ในการทำงานเป็นทีมต้องมีสปิริต ข้อนี้ สอง ควรพยายามมองไปข้างหน้าอย่างเดียว อดีตเป็นบทเรียน แต่ปัจจุบัน present คือ ปัจจุบัน หรือของขวัญ เพราะฉะนั้น ของขวัญของชีวิตเรา คือ ทำปัจจุบันให้ดีที่สุด ผลดีจะมาถึงเราในอนาคตเอง